

Vergaderjaar 2005–2006

29 658

Wet toezicht accountantsorganisaties**Nr. 74****VERSLAG**

Vastgesteld 23 februari 2006

De vaste commissie voor Financiën¹ belast met het voorbereidend onderzoek van het ontwerp van het Besluit toezicht accountantsorganisatie (Bta) (29 658, nr. 73), heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering de vragen en opmerkingen in dit verslag afdoende zal beantwoorden, acht de commissie hiermee de openbare behandeling van het Besluit voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave	Blz.
• Algemeen	1
• Internationale aspecten	2
• Netwerk	3
• Informatie met betrekking tot door het netwerk in rekening gebrachte vergoedingen	3
• Frequentie aanleveren gegevens	3
• Onredelijke eis	3
• Medeverantwoordelijkheid externe accountant	4
• De onafhankelijkheid van accountants	4
• Vastlegging schendingen	4
• De organisatie van samenwerkende registeraccountants	5
• Geheimhouding	5
• Uitwisseling gegevens	6
• «Technische onvolkomenheden»	6
• Toezicht	6
• Fraude	7
• Boetes	7
• Naar de aanleiding van de behandeling van het Wtra	8

Algemeen

De leden van de CDA-fractie hebben met waardering kennisgenomen van het Besluit toezicht accountantsorganisatie. Het Besluit sluit goed aan bij de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de internationale standaarden en normen en geeft de beroepsorganisaties een kader voor zelf

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Crone (PvdA), Bakker (D66), Hofstra (VVD), De Haan (CDA), Bussemaker (PvdA), Vendrik (GL), Halsema (GL), Kant (SP), Blok (VVD), Ten Hoopen (CDA), ondervoorzitter, Smits (PvdA), De Pater-van der Meer (CDA), Van As (LPF), Tichelaar (PvdA), voorzitter, Koopmans (CDA), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Varela (LPF), de Nerée tot Babberich (CDA), Koomen (CDA), Fierens (PvdA), Aptroot (VVD), Smeets (PvdA), Heemskerk (PvdA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Van Egerschot (VVD) en Irrgang (SP).

Plv. leden: Rouvoet (CU), Koenders (PvdA), Dittrich (D66), Balemans (VVD), Kortenhorst (CDA), Vacature (PvdA), Duyvendak (GL), Van Gent (GL), Vacature (algemeen), De Krom (VVD), Atsma (CDA), Dijsselbloem (PvdA), Omtzigt (CDA), Eerdmans (LPF), Noorman-den Uyl (PvdA), Mosterd (CDA), De Vries (CDA), Hermans (LPF), Mastwijk (CDA), Rambocus (CDA), Stuurman (PvdA), Luchtenveld (VVD), Blom (PvdA), Douma (PvdA), De Vries (VVD), Van Beek (VVD) en Gerken (SP).

regulering. De leden van de CDA-fractie hebben derhalve slechts een aantal vragen met een vooral technisch karakter.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het Besluit toezicht accountantsorganisaties. Deze leden hebben nog wel een aantal vragen hierover.

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het Besluit toezicht accountantsorganisaties (Bta). Deze leden hebben nog enkele nadere vragen en opmerkingen.

Internationale aspecten

Voor wat betreft de achtergrond van de internationale aspecten merken de leden van de VVD-fractie het volgende op. Voor een deel van de toekomstige accountantsorganisaties geldt dat zij, in het kader van wettelijke controles, geregeld in internationaal verband moeten optreden. Dan is het van cruciaal belang dat er internationaal volgens de zelfde regels gewerkt kan worden en dat er geen afwijkingen zijn tussen de Nederlandse wet- en regelgeving en hetgeen internationaal van toepassing is. Dit kan bereikt worden door, zoals ook in de gewijzigde Achtste Richtlijn Vennootschapsrecht (hierna «de Richtlijn») aangegeven, de regelgeving van de International Federation of Accountants (IFAC) te implementeren. Het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA) is, als volledig lid van de IFAC, reeds verplicht deze regelgeving in haar eigen regelgeving over te nemen. In de Wta en het Bta is het toepassen van deze regelgeving bij wettelijke controles nog niet voorgeschreven. In dit verband vragen de leden van de VVD-fractie de regering waarom niet en wanneer zij hiertoe wil overgaan?

Door middel van het opnemen van deze verplichting kan overigens niet alleen de consistentie met internationale regelgeving worden bereikt. Oók is het mogelijk het Bta te vereenvoudigen, aangezien het niet noodzakelijk is onderdelen van de internationale IFAC regelgeving over te nemen in het Bta. Op verschillende plaatsen in het Bta wordt méér IFAC regelgeving in detail overgenomen dan noodzakelijk is, zie bijvoorbeeld de artikelen 11 en 19, vijfde lid. Het opnemen van dergelijke details in het Bta vermindert de snelheid bij het volgen van wijzigingen die in de IFAC regelgeving worden aangebracht (voor iedere wijziging in het Bta geldt immers de «voorhangprocedure»). In dit verband vragen de leden van de VVD-fractie de regering de volgende vragen te beantwoorden. Wanneer wijkt de voorgestelde regelgeving af en waarom? Wat zijn de kosten die hieruit voortvloeien, inclusief nalevingskosten? Zou het mogelijk zijn, door het voorschrijven van de toepassing van de IFAC standaarden, het Bta te vereenvoudigen door uitsluitend hoofdprincipes op te nemen en voor de uitwerking van deze principes te verwijzen naar de IFAC standaarden, in plaats van een uitwerking in het BTA, zoals nu bijvoorbeeld gebeurt in artikel 11 en in artikel 19, vijfde lid?

Voorts merken deze leden op dat door het opnemen van details in het Bta de samenhang van de regelgeving door NIVRA en de Nederlandse orde van Accountants-Administratieconsulente (NOvAA) afneemt, doordat onderdelen van het samenhangende geheel van IFAC regelgeving op verschillende plaatsen in de in Nederland van toepassing zijnde wet- en regelgeving wordt opgenomen. Het beperken van het Bta tot de hoofdprincipes, met de verdere uitwerking van die principes in de op IFAC regelgeving gebaseerde regelgeving van de beroepsorganisaties, zou de inzichtelijkheid, bruikbaarheid en flexibiliteit voor wat betreft latere aanpassingen bevorderen. Kan de regering in dit verband aangeven waarom in het Bta de toepassing van de door de International Federation of Accountants (IFAC) uitgegeven standaarden niet wordt voorgeschreven, hetgeen wel het geval is in de gewijzigde Richtlijn, zo vragen de leden van de fractie van de VVD?

Netwerk

Naar aanleiding van de in het Bta opgenomen definitie van netwerk wijzen de leden van de VVD-fractie erop dat deze definitie afwijkt van de definitie in de Richtlijn. De definitie van netwerk zou gelijk moeten zijn aan de definitie in de Richtlijn. In de Richtlijn staat «which is clearly aimed at» hetgeen vertaald zou moeten worden met «waarbij duidelijk sprake is van». Het woord «duidelijk» ontbreekt in de huidige definitie. Verder is in de in het Bta opgenomen definitie het begrip «gemeenschappelijke naam» opgenomen, terwijl dat in de Richtlijn «common brand-name» is. Genoemde leden vragen de regering te verklaren waarom de definitie van netwerk op details («clearly aimed», «common brand name») afwijkt van die opgenomen in de gewijzigde Achtste Richtlijn?

Informatie met betrekking tot door het netwerk in rekening gebrachte vergoedingen

De leden van de VVD-fractie wijzen erop dat in artikel 10, tweede lid wordt bepaald dat de aan de controlecliënt in rekening gebrachte vergoedingen door andere onderdelen van het netwerk van de accountantsorganisatie per boekjaar van de controlecliënt moeten worden uitgesplitst in vergoedingen voor de wettelijke controle en vergoedingen voor overige verleende diensten. Deze leden menen dat deze verplichting niet realistisch lijkt voor een accountantsorganisatie met honderden wettelijke controles en tientallen of honderden internationale onderdelen van het netwerk. De internationale onafhankelijkheidsregels bepalen dat deze informatie wordt gerapporteerd in het accountantsverslag aan een OOB¹-controlecliënt en daarmee onderdeel uitmaakt van het controledossier van de desbetreffende OOB. De verplichting om deze informatie voor alle controlecliënten bij te houden in een cliëntenadministratie, en niet alleen voor de OOB-controlecliënten, is een afwijking van de internationale regelgeving die leidt tot een belangrijke verhoging van de administratieve lasten. In dit verband vragen de leden de regering aan te geven waarom, in afwijking van hetgeen internationale regels voorschrijven, het vastleggen van de aan controlecliënten in rekening gebrachte vergoedingen door andere onderdelen van het netwerk van de accountantsorganisatie, zoals voorgeschreven in artikel 10, tweede lid, niet beperkt kan blijven tot die controlecliënten die tot de categorie OOB behoren? Voorts vragen genoemde leden of de regering van mening is dat de met de voornoemde uitbreiding gemoeide administratieve lasten gerechtvaardigd zijn en, zo ja, op grond van welke argumenten is de regering dan die mening toegegaan?

Frequentie aanleveren gegevens

In artikel 3, tweede lid, vereist de aanlevering, per kwartaal, aan de Autoriteit Financiële Markten (AFM) van wijzigingen in bepaalde gegevens. Op zich uiteraard juist, volgens de leden van de VVD-fractie. De vraag is of het noodzakelijk is dit eenmaal per kwartaal te doen en of de daarmee gemoeide administratieve lasten gerechtvaardigd zijn. Jaarlijks melden lijkt beter aan te sluiten bij de normale jaarlijkse cyclus van toezicht door de AFM. Kan de regering in dit verband aangeven waarom de in artikel 3, tweede lid bedoelde wijzigingen, mede ter terugdringing van additionele administratieve lasten, niet jaarlijks kunnen worden gemeld aan de AFM?

Onredelijke eis

De leden van de VVD-fractie merken op dat de in artikel 12, tweede lid vereiste waarborging dat de medewerkers de informatie verstrekken die van belang is voor het beoordelen van het naleven van de bij en krachtens

---

¹ Een cliënt van een accountantsorganisatie die organisaties van openbaar belang controleren, de zogenaamde OOB-organisaties.

de Wta gestelde bepalingen inzake onafhankelijkheid deels redundant is ten opzichte van artikel 28 en voor het overige de accountantsorganisatie een onredelijke eis oplegt waarbij het onduidelijk is hoe deze eis in de praktijk zou moeten worden gebracht. Kan de regering aangeven hoe, naar haar mening, de accountantsorganisatie kan waarborgen, zoals in artikel 12, tweede lid voorgeschreven, dat haar medewerkers haar de informatie verstrekken die van belang is voor de in artikel 12, eerste lid bedoelde beoordeling?

Medeverantwoordelijkheid externe accountant

De leden van de CDA-fractie merken op dat in artikel 25 lid b terecht wordt gevraagd naar de «belangrijke risico's die de externe accountant tijdens het uitvoeren van de wettelijke controle heeft gesignaleerd en de maatregelen die hij heeft genomen om deze risico's afdoende te beheersen». Dit laatste is vreemd, menen deze leden. Gesteld dat de externe accountant die risico's constateert en die onder de aandacht van de cliënt heeft gebracht maar deze cliënt vervolgens niets met dit advies doet, dan ligt toch de verantwoordelijkheid bij de cliënt en niet bij de externe accountant, vragen deze leden. De externe accountant heeft in dit geval zijn werk op juiste manier uitgevoerd.

De leden van de VVD-fractie wijzen er op dat de redactie van artikel 15 de indruk zou kunnen wekken dat alléén de (beleidsbepalers van) de accountantsorganisatie een verantwoordelijkheid zouden hebben. Zoals in iedere organisatie het geval is, zal sprake zijn van een dialoog tussen de beleidsbepalers en degene die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de opdracht, i.c. de aangewezen externe accountant. Beiden dragen een eigen verantwoordelijkheid voor de beschikbaarheid van de voor de adequate uitvoering van de opdracht benodigde tijd, middelen en personeel. Deze gedeelde verantwoordelijkheid zou volgens deze leden in het Bta tot uitdrukking moeten worden gebracht. De leden vragen of de regering bereid is de medeverantwoordelijkheid van de externe accountant voor de in artikel 15 genoemde aspecten in de tekst van dit artikel tot uitdrukking te laten komen?

De onafhankelijkheid van accountants

Een punt van zorg van de leden van de PvdA-fractie is de onafhankelijkheid van accountants in hun wettelijke controletaak ten opzichte van klanten die ook adviesdiensten afnemen. De leden van de PvdA-fractie zetten er vraagtekens bij of art. 28 en 29 voldoende waarborgen bieden voor de onafhankelijkheid van accountants. Kan de regering hierop ingaan? Waarom wordt niet gekozen voor de duidelijke regel dat voor een controlecliënt geen andere opdrachten gedaan mogen worden? Dit zou betekenen dat nog wel advies mag worden gegeven, als dat voortvloeit uit de controle-opdracht, maar geen aanvullende opdrachten tegelijkertijd gedaan mogen worden? Deelt de regering de mening dat een dergelijke heldere regel meer duidelijkheid verschaft dan de huidige richtlijn van 43 bladzijden waarin wordt beschreven wat wel en wat niet een inbreuk is op de onafhankelijkheid? Kan de regering nader omschrijven wat wordt verstaan onder «bedreigingen van de onafhankelijkheid» als opgenomen in artikel 28?

Vastlegging schendingen

De leden van de VVD-fractie wijzen er op dat vereiste vastlegging van schendingen door medewerkers¹ leidt tot een onnodige verhoging van de administratieve lasten. Indien een schending is gecorrigeerd zou een vastlegging als bedoeld in artikel 24 lid 1 achterwege kunnen blijven,

---

¹ Artikel 24, lid 1 Bta.

menen de leden. Is de regering bereid, in het kader van het beperken van administratieve lasten, de in artikel 24, eerste lid bedoelde vastleggingen te beperken tot die schendingen die niet volledig zijn gecorrigeerd?

De organisatie Samenwerkende Registeraccountants

De leden van de VVD-fractie merken op dat in de Nota van toelichting, hoofdstuk I, paragraaf 5, de organisatie Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten (SRA) wordt genoemd als organisatie die een bijdrage kan leveren aan de beoordeling van de werking van systemen van kwaliteitsbeheersing. Hoewel dat feitelijk juist is, wordt hiermee volgens de leden de indruk gewekt dat de SRA of een vergelijkbare organisatie die optreedt als overkoepelend orgaan voor een aantal samenwerkende accountantsorganisaties, zelfstandig kwaliteitsbeoordelingen kan uitvoeren. Een dergelijke organisatie kan echter uitsluitend optreden als «onderaannemer» van de door de beroepsorganisaties opgerichte instellingen (op dit moment het College Toetsing Kwaliteit en de Raad van Toezicht Beroepsuitoefening AA) en werken onder supervisie van en volgens de protocollen van deze instellingen, die op hun beurt onder toezicht staan van de AFM. Genoemde leden vragen de regering te bevestigen dat de in de Nota van toelichting, hoofdstuk I, paragraaf 5, genoemde organisatie Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten (SRA) uitsluitend een bijdrage zal kunnen leveren aan de beoordeling van de werking van systemen van kwaliteitsbeheersing van bij haar aangesloten accountantsorganisaties onder supervisie van en met gebruikmaking van de protocollen van de inspectieorganen van de beroepsorganisaties?

Geheimhouding

De leden van de VVD-fractie merken op dat in de Nota van toelichting in Hoofdstuk II onder het kopje «artikel 11, eerste en tweede lid» de volgende tekst is opgenomen: «In de Wta is bij nota van wijziging op het voorstel van Wet tuchtrechtspraak accountants een hoofdstuk ingevoegd waarin de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht zijn opgenomen. Een uitzondering betreft het door de AFM verstrekken van vertrouwelijke gegevens of inlichtingen verkregen bij de vervulling van de haar op grond van de Wta opgedragen taak aan de accountantskamer.» Bij het voorliggende voorstel Wet tuchtrechtspraak accountants (Wtra) is een dergelijke nota van wijziging voor zover bekend nog niet beschikbaar. De tweede zin ziet op het verstrekken van vertrouwelijke informatie door de AFM, maar niet in het verstrekken van vertrouwelijke informatie door de accountant. Eerdere opmerkingen vanuit de beroepsgroep hadden met name betrekking op het laatste. Niet bekend is of dit aspect in voornoemde nota van wijziging is opgenomen. Kan de regering aangeven of het in de Nota van toelichting in Hoofdstuk 2 onder het kopje «artikel 11, eerste en tweede lid» genoemde overzicht van de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht beschikbaar is, zo vragen de leden van de fractie van de VVD? Daarnaast vragen deze leden of voornoemd overzicht ook een uitzondering bevat die ziet op het verstrekken van vertrouwelijke informatie in een tuchtzaak door de accountant?

In aansluiting op het vorenstaande merken de leden van de CDA-fractie op dat in de tweede zin van artikel 11 gewag wordt gemaakt van het verstrekken van vertrouwelijke informatie door de AFM maar niet door de accountant. Deze leden vragen de regering uiteen te zetten onder welke omstandigheden de accountant vertrouwelijke informatie moet overhandigen?

Uitwisseling gegevens

In de Nota van toelichting, hoofdstuk II, artikel 12, eerste lid, onderdeel d, wordt volgens de leden van de VVD-fractie gesuggereerd dat een accountantsorganisatie informatie over de daar genoemde aspecten zou kunnen verkrijgen uit contacten met andere accountantsorganisaties die bij de controlecliënt opdrachten hebben uitgevoerd. Onduidelijk is hoe dit zich verhoudt tot de geheimhoudingsplicht waaraan de accountantsorganisatie is gebonden. In de Nota van toelichting, hoofdstuk II, artikel 12, eerste lid, onderdeel d, wordt gesuggereerd dat een accountantsorganisatie informatie over de daar genoemde aspecten zou kunnen verkrijgen uit contacten met andere accountantsorganisaties die bij de controlecliënt opdrachten hebben uitgevoerd. Kan de regering aangeven hoe dit zich verhoudt tot de geheimhoudingsplicht waaraan de accountantsorganisatie is gebonden, zo vragen de leden van de fractie van de VVD?

«Technische» onvolkomenheden

Zowel de leden van de CDA-fractie als de leden van de VVD-fractie wijzen de regering erop dat de tekst van het Bta een aantal onvolkomenheden bevat. Zo wordt in artikel 6, tweede lid verwezen naar de artikelen 14, tweede lid en 19. Dit moet volgens deze leden zijn artikel 13, tweede lid en 18. Daarnaast is artikel 10, tweede lid: de toevoeging «onderdelen a tot en met d» overbodig volgens deze leden. In artikel 19, vijfde lid, onder f: hier wordt genoemd «het orgaan, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel l». Dit is het toezichthoudende orgaan van de accountantsorganisatie. Volgens genoemde leden moet dit zijn «het toezichthoudende orgaan van de controlecliënt»?

Voor wat betreft de nota van toelichting wijzen de leden van genoemde fracties er op dat in artikel 3 in de tweede regel artikel 3 genoemd staat, dit moet volgens deze leden artikel 2, tweede lid zijn.

De leden van de CDA-fractie merken op dat in artikel 2 een aantal malen wordt gevraagd naar het woonadres van de leden van de accountantsorganisatie. Is het niet beter alleen te vragen naar het werkadres, vragen deze leden. Het woonadres kan nogal eens veranderen. De leden wijzen er op dat beperking tot het werkadres de administratieve lasten vermindert.

Toezicht

De leden van de VVD-fractie wijzen er op dat de regering naar aanleiding van eerdere vragen¹ heeft aangegeven dat de AFM gebruik moet maken van de activiteiten van de beroepsorganisaties en niet onnodig moet gaan doubleren. Dit om de administratieve lasten tot een minimum beperkt te houden. Inmiddels lopen de kosten van de AFM ten behoeve van het toezicht op (op de balans van AFM per eind 2004 bedragen de geactiveerde kosten over de jaren tot en met 2004 al € 2,4 miljoen, daarbij komen nog de kosten voor 2005 en in elk geval een deel van 2006). De noodzaak van een goede samenwerking tussen AFM en de inspecties van de beroepsorganisaties wordt hiermee alleen maar groter, volgens deze leden. Kan de regering – in het licht van de voorgenoemen efficiëntie en lastenbeperking – inzicht verschaffen in de voortgang terzake van de totstandkoming van afspraken over samenwerking terzake van inspecties tussen de AFM en de beroepsorganisaties? De regering heeft toegezegd dat de kosten van een vergunning voor een klein accountantskantoor niet hoger zullen uitvallen dan € 1800. Voorkomen moet worden dat dit maximumniveau wordt gerealiseerd door het verschuiven van eventuele extra lasten naar de overige kantoren. In een dergelijk geval zouden een klein aantal grotere kantoren de extra kosten van enkele honderden klei-

---

¹ TK Handeling 22 juni 2005.

neren kantoren toegerekend krijgen. Kan de regering waarborgen dat de toezegging daadwerkelijk leidt tot kostenbeperking en niet tot kostenverschuiving? Ten slotte in Wta art. 41, eerste lid is bepaald dat de AFM de kosten voor de voorbereiding van haar uitvoerende taken jaarlijks in rekening zal brengen bij de accountantsorganisaties. Uit haar jaarverslag blijkt dat de AFM in 2004 hiervoor een bedrag van € 1,6 miljoen heeft geactiveerd en tot en met 2004 in totaal € 2,4 miljoen. Omdat de invoering van de Wta herhaaldelijk is uitgesteld, zijn de geactiveerde kosten aanzienlijk opgelopen. De verwachting is dat ze in de buurt zullen komen van € 5 miljoen. Vindt de regering dat het niet redelijk is accountantsorganisaties de rekening te presenteren van de kosten van uitgestelde wetgeving? Is de regering bereid om de kosten van «leegloop» op andere wijze te dekken, zo vragen de leden van de fractie van de VVD?

Fraude

De leden van de PvdA-fractie zijn verheugd dat de regering het begrip fraude van materieel belang nu nader heeft uitgewerkt, waar deze leden tijdens de behandeling van de wet ook om gevraagd hebben. Zij waarderen ook de lijst met voorbeelden van situaties die een aanwijzing vormen voor fraude, die de regering in de toelichting opgenomen heeft. Kan de regering nu garanderen dat deze frauderegeling wél gaat werken, in tegenstelling tot het huidige niet-functionerende meldingssysteem, waarin in de loop van vele jaren slechts enkele meldingen van fraude bij het Korps landelijke politiediensten terecht kwamen? Eén van die aanwijzingen is als er sprake is van «intimideren van leden van het controleteam door de leiding»? Deze heldere formulering lijkt erop te wijzen dat dergelijke situaties daadwerkelijk voorkomen. Kan de regering dit bevestigen en nader toelichten? Kan de regering een nadere toelichting geven op het tweede deel van artikel 36, waarin gesproken wordt van «beslissingen die in het maatschappelijk verkeer genomen worden op grond van de financiële verantwoording van de controlecliënt zouden kunnen worden beïnvloed door die misleiding»? Duidt dit erop dat het alleen maar gaat om zeer grote fraudes die een substantiële invloed hebben op het bedrijfsresultaat, en dat een fraude van bijvoorbeeld 1 miljoen net gemeld hoeft te worden? Deelt de regering de mening dat een dergelijke interpretatie onwenselijk zou zijn? Kan de regering nader onderbouwen of en waarom een opzettelijke fraude op grond van artikel 37 niet gemeld zou hoeven te worden een schriftelijk verbeterplan zou worden gemaakt? Wanneer moet gemeld worden en wanneer niet? Deelt de regering de mening dat ernstige fraude niet afgedekt moet kunnen worden met een verbeterplan? Waarom wordt behalve kwalitatieve voorbeelden geen getal genoemd waarboven de fraude materieel is?

Boetes

De leden van de VVD-fractie merken op dat de in artikel 40 opgenomen tekst is, op de eerste zin na, nieuw is. In de laatste zin van de toelichting bij dit artikel wordt gesuggereerd dat accountantsorganisaties die wettelijke controles verrichten bij organisaties van openbaar belang (OOB's) een grotere draagkracht zouden hebben. Daarom zullen zij per overtreding een hogere boete dienen te betalen. Enerzijds is het de vraag of werkelijk en in alle gevallen een grotere draagkracht zal bestaan, anderzijds is het merkwaardig dat dezelfde overtreding bij de ene organisatie zwaarder wordt beboet dan bij de andere organisatie. Uit de bijlage bij artikel 40. Uit artikel 2 van deze bijlage blijkt overigens dat ook de omzet die een accountantsorganisatie behaalt een belangrijke invloed heeft op de hoogte van een te betalen boete. Het is de vraag of een dergelijk verschil in de hoogte van boetes, met een factor 40, te rechtvaardigen is op grond van de absolute omzet van een organisatie en het gegeven dat een orga-

nisatie wel of niet een wettelijke controle bij één of meerdere OOB's verricht. Een en ander zou volgens deze leden kunnen leiden tot rechtsongelijkheid. Daarnaast kan een en ander leiden tot verstoring van concurrentie- en marktverhoudingen. Groeien kan betekenen dat een accountantsorganisatie drie maal zoveel boete per overtreding moet gaan betalen. Het aannemen van één OOB-controlecliënt zal betekenen dat de te betalen boete per overtreding met een factor 2 tot 4 zal toenemen. Naar aanleiding van het vorenstaande vragen de leden van de VVD-fractie de regering in te gaan op de volgende vragen. Op grond van welke argumenten is de regering van mening dat de ene accountantsorganisatie voor iedere vastgestelde overtreding een boete dient te betalen die tot 40 maal zo hoog kan zijn als die bij eenzelfde overtreding vastgesteld bij een andere accountantsorganisatie, waarbij het verschil in hoogte uitsluitend wordt bepaald door de hoogte van de omzet van de betreffende accountantsorganisatie en door het antwoord op de vraag of de accountantsorganisatie wel of niet een wettelijke controle bij één of meerdere OOB's verricht? Kan de regering aangeven waarom een dergelijke regeling niet leidt tot een rechtsongelijkheid? Kan de regering aangeven waarom zij niet van mening is dat een dergelijke regeling het voor kleinere accountantsorganisaties onaantrekkelijk maakt om te groeien? Kan de regering aangeven waarom een accountantsorganisatie die van géén naar één OOB-controlecliënt groeit twee tot vier maal zoveel boete moet gaan betalen voor iedere door haar begane overtreding en waarom dit niet tot verstoring van de marktverhoudingen zal leiden? Voorts vragen deze leden hoe de regering denkt te voorkomen dat de AFM zich met name of uitsluitend zal richten op de voor haar in financieel opzicht meest aantrekkelijke groep van accountantsorganisaties met een hoge omzet die één of meerdere OOB's bedienen, in plaats van op de kwaliteit van alle wettelijke controles? Ten slotte voor wat betreft dit punt, deelt de regering de mening dat de hoogte van de door de AFM op te leggen boete in een duidelijke relatie moet staan tot de ernst en mogelijke gevolgen van de geconstateerde overtreding en dat in het nu gehanteerde stelsel die relatie niet duidelijk is?

Naar aanleiding van de behandeling van de Wtra

De leden van de VVD-fractie merken op dat de inrichting van het tuchtrecht via de Wet tuchtrecht accountants (Wtra) een zorgvuldige parlementaire behandeling vereist, temeer daar de uiteindelijke wet precedenten schept voor het tuchtrecht voor overige beroepsgroepen. Tegelijkertijd is het ongewenst dat de invoering van de Wta nog verder wordt uitgesteld dan de tot nu gehanteerde datum 1 september 2006. Voorstelbaar is dat het tuchtrecht van toepassing op de domeinen A, B en C wordt ingevoerd conform de Wta, maar dat het parlement voor de overige werkzaamheden alternatieve oplossingen wil overwegen, mede gelet op de repercussies voor andere beroepsgroepen, en dat derhalve het bestaande stelsel via de Raden van Tucht voorlopig wordt gehandhaafd voor alle andere activiteiten (Domein D). Deze leden vragen de regering toe te lichten op welke wijze een separate invoering van Wta en Wtra gerealiseerd kan worden, zodat de gewenste spoedige invoering van de Wta niet ten koste gaat van de zorgvuldigheid met betrekking tot de totstandkoming van de Wtra? Indien de regering een separate invoering niet mogelijk acht, kan zij dan aangeven op welke gronden zij dit onmogelijk acht, zo vragen de leden van de fractie van de VVD?

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Tichelaar

De wnd. griffier van de commissie,
Vente